

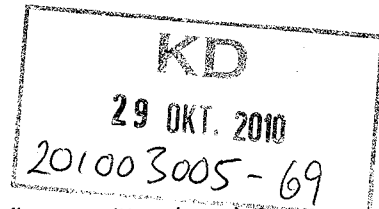


# Fylkesmannen i Sør-Trøndelag

Postboks 4710 Sluppen, 7468 Trondheim

Sentralbord: 73 19 90 00

Besøksadresse: E. C. Dahls g. 10



Saksbehandler  
Helen L. Bargel  
Oppvekst- og utdanningsavdeling

Innvalgstelefon  
73 19 93 52

Vår dato  
20.10.2010  
Deres dato  
21.06.2010

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)  
2010/5477-632.0  
Deres ref.  
201003005

Kunnskapsdepartementet  
Postboks 8119 Dep  
0032 Oslo

## Høring - NOU 2010:7 - mangfold og mestring - flerspråklig barn - unge og voksne i opplæringssystemet

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag viser til brev datert 21.6.2010 med invitasjon til høring om NOU 2010:7 Mangfold og mestring.

Fylkesmannen støtter forutsetning om at flerspråklighet må anses som en verdi for den enkelte og samfunnet. Og at det må iverksettes tiltak for å oppnå dette i større grad enn det som er tilfelle nå.

### Barnehage og andre tilbud i førskolealder

**Ad 7.13** med utvalgets foreslåtte tiltak legges forholdene til rette for at alle minoritetsspråklige barn i førskolealder skal kunne ha mulighet til og nyttiggjøre seg barnehagen som læringsarena og få delta aktivt i et inkluderende fellesskap. Fylkesmannen vil påpeke betydningen av punktet "Tilskudd til tiltak for å bedre språkforståelsen hos minoritetsspråklige barn i førskolealder" med det foreslåtte tiltaket "Det bør åpnes for mulighet til å gi tilskudd også når barn bare har en utenlandskfødt forelder, men samtidig har begrenset tilgang på norske språkmodeller i hjemmet". Erfaringer fra kommunenes arbeid med tilskuddsforvaltningen tilsier at dette vil være av betydning for både barn og barnehageiere.

### Minoritetsspråklige elever i grunnskolen

**Ad 8.9.3.** Fylkesmannen støtter mindretallets forslag om at læreplanen i grunnleggende norsk for språklige minoriteter skal være obligatorisk å bruke. Likeledes må det være obligatorisk å bruke det tilpassede kartleggingsverktøyet til læreplanen. Et slikt krav vil kunne bidra til bedre kvalitet på opplæringen til de minoritetsspråklige elevene. Det er ingen andre fagområder hvor det kan velges om en skal følge læreplanen. Variasjonene mellom elevenes ferdigheter og kompetanse må søkes løst på annen måte enn at de ikke stilles krav til bruk av læreplan i grunnleggende norsk. Fylkesmannens erfaring tilsier at tilsynet lettere vil kunne kontrollere innholdet i elevenes særskilte norskopplæring når det foreligger en nasjonal læreplan for opplæringen.

**Ad 20.4.** Fylkesmannen tilrår at det stilles krav til morsmållærernes kompetanse, dvs både pedagogisk utdanning og funksjonell norskspråklig kompetanse. Hensynet til elevenes læringsutbytte tilsier økt krav til kompetanse også hos morsmållærere. Erfaringsmessig kan morsmållærers mangelfulle

	Embetsledelse og administrasjonsstab	Kommunal- og beredskapsavdeling	Oppvekst- og utdanningsavdeling	Sosial- og helseavdeling	Landbruk og bygdeutvikling	Miljøvern-avdeling
Telefon	73 19 90 00	73 19 90 00	73 19 90 00	73 19 90 00	73 19 90 00	73 19 90 00
Telefaks	73 19 91 01	73 19 91 01	73 19 93 51	73 19 93 01	73 19 91 01	73 19 91 01
E-post:	postmottak@fmst.no	Internett: www.fylkesmannen.no/st		Organisasjonsnummer: 974764350		

norskspråklig kompetanse være en av årsakene til at det ikke lar seg gjøre å gjennomføre tospråklig fagopplæring som ønsket. Likeledes reduseres muligheten for tverrfaglig samarbeid om innholdet i morsmål opplæringen og den ordinære opplæringen dersom morsmållærer har mangelfull pedagogisk- og norskspråklig kompetanse.

Dersom det er vanskelig å rekruttere kompetente personer som morsmåls- lærere, vil § 10.6 i opplæringsloven gjelde om "mellombels tilsetting".

#### Minoritetsspråklige elever i videregående opplæring

##### **9.11.2** Særskilt språkopplæring i videregående opplæring

Fylkesmannen understreker betydningen av at retten til særskilt språkopplæring presiseres nærmere (strekpunkt 3, side 224). Dette kan skje ved at rutiner for kartlegging av språkferdighetene blir mer formalisert, slik utvalget forslår i strekpunkt 7, side 227. Fylkesmannen støtter i denne sammenheng forslaget om å gjøre departementet til klageinstans etter oppl § 15-2 andre ledd også i forhold til vedtak etter oppl § 3-12, fordi dette vil styrke rettsikkerheten og likebehandlingen av elever i målgruppen (strekpunkt 7, side 224).


Fylkesmannen understreker betydningen av mer fleksible ordninger for minoritetsspråklige elever som kommer sent i ungdomsskoletiden (strekpunkt 4, side 227). Avgiverskole (grunnskolen) og mottakerskole (videregående skole) bør i fellesskap vurdere hvilken opplæring som eleven vil ha mest utbytte av med tanke på gjennomføring av videregående opplæring. Det bør legges opp til standardiserte finansieringsordninger i situasjoner der eleven har utbytte av ekstra opplæring i grunnskolen.

#### Opplæring spesielt organisert for voksne etter opplæringsloven

Fylkesmannen understreker betydningen av et godt system for godkjenning av utendlandsk fagopplæring, et tema som i liten grad er belyst i NOU 2010:7. Mange innvandrere har med seg en kompetanse innenfor dette område og antall søknader om slik godkjenning har vært økende i den senere tiden. For den enkelte innvandrers betyr en lett tilgjengelig og faglig forsvarlig godkjenningsordning en bedret likestilling i forhold til andre arbeidssøkere med samme kompetanse. Per i dag er Fylkesmannen tillagt oppgaven med å vurdere en avsluttet utenlandsk fagopplæring.

Det er behov for et nasjonalt kompetansemiljø som kan veilede den instansen som skal vurdere utenlandsk fagopplæring, fordi yrkesopplæringen er svært forskjellig organisert i de ulike landene. Et slikt kompetansemiljø bør også veilede godkjennende instans i anvendelsen av EØS-regelverk på området. Det bør vurderes om andre fagmiljøer enn Fylkesmannen kan være bedre egnet til å godkjenne utenlandsk fagopplæring.

Med hilsen

  
Kåre Gjønnes  
fylkesmann

  
Solveig Strand  
utdanningsdirektør